

pripeljali so ga v župni dvorec, kjer je malo ur pozneje izdihnil blago svojo dušo.

Pokojnik je bil jako vnet za prosveto in omiko milega naroda. Služboval je dalj časa v Ambrusu na Dolenjskem. Kakor berem v knjigi „Novomeško okrajno glavarstvo“, sezidali so ondi l. 1887. novo šolsko poslopje. Pisatelj pravi doslovno: „V to svrhu se je mnogo trudil g. župnik Jak. Tomelj. Z olepšavo župnijske cerkve in s tem činom si je postavil nepozaben spomenik. Bog ga ohrani še mnogo let!“ Žal, da se ta želja cenjenega g. pisatelja ni izpolnila, kajti

danes krije hladna zemlja telesne ostanke blagega pokojnika. Sam je večkrat pripovedoval, koliko skrbi in truda ga je stalo, predno je bilo dogotovljeno šolsko poslopje v Ambrusu. Vselej pa je tudi dostavil, da mu tega še nikdar ni bilo žal in da ga srčno veseli, da imajo nekdanji njegovi župljani tako lično šolo.

Naj bodo te kratke vrstice mal spomenik vrlému možu, trajnejšega in častnejšega si je postavil s svojim delovanjem sam. Počivaj torej mirno blagi ljubitelj šole in učiteljstva slovenskega!

Vestnik.

Osobne vesti. G. Jan. Hutter, pomožni učitelj v Topli Rebri (novomeški okraj), gospodičina Anna Kočevarjeva, začasna učiteljica v Begnjah (logaški okraj) in g. Stefan Primožič, začasni učitelj v Postojni, so se v teh službah stalno umestili. Drugi učitelj v Vipavi, g. Karl Česnik, dobil je stalno službo v Zagorji (postojnski okraj), njegovo mesto v Vipavi pa se je stalno podelilo g. Janezu Raktelju, učitelju v Šent-Mihelu pri Novem mestu.

Gospodičina Marija Maroltova je koncem meseca sušca nastopila svojo novo službo na dekliški šoli pri sv. Jakopu v Ljubljani.

Umrli jeg. Ignacij Vencajz, nadučitelj pri sv. Križi pri Turnu, po daljšem bolehanju v 68. letu svoje dobe. Največ let svojega službovanja prebil je v tej službi, kjer je bil zelo priljubljen. Neusmiljeno vrši smrtna kosa svoje delo v našem stanu. Skoraj vsaka številka „U. T.“ mora priobčiti novo žrtev. V. m. p!

Iz poslednje seje vis. c. k. deželnega šolskega sveta v Ljubljani. Rešile so se prošnje gojencev krajskih srednjih šol za oproščenje ukovine v drugem polletju 1889/90. — Prošnji krajskih šolskih svetov v Godoviči in Zireh za olajšave gledé šolskega obiskavanja se nista uslišali, gledé jednake prošnje krajnega šolskega sveta v Spodnji Idriji pa se je temu prepustilo, da določi način olajšav. — Leopold Philippove šolske ustanove obdrže za prihodnje trilete iste jednorazrednice, katere so jih doslej imele, namreč šole v Lozicah, Rovtuh, Križih pri Trziči, Olševku, na Dolu (Mariathal) in v Zagradci. — Prošnja za pogrebni kvartal po umrlemu umirovljenem vadniškem učitelju se odbije, ker ne dostaje zakonite podlage. — Pritožba bivšega krajnega šolskega nadzornika, da se je baje neopravičeno odstavil od tega posla, izroči se pristojnemu okrajnemu šolskemu svetu. — Na podlagi disciplinarne preiskave je neki učitelj dobil ukor. — Za ekskurendni pouk pri Gorenjem Jezeru (logaški okraj) se določi letna nagrada 200 gld., ako temu sklepu pritrdi deželni odbor. — Poročilo okrajnega šolskega sveta o nadomestovanju dveh učnih močij v Metliki in učitelja v Podzemlju se vzame na znanje. — Za nadomestovanje na ljudskih šolah v Metliki in v Kranji se dovolijo nagrade.

Iz našega društva. Ako bode vreme ugodno, priredi društvo prvi izlet dne 24. t. m. popoldne v Podutik.

Iz vdovskega društva. Pri odhorovi seji dne 10. t. m. je bilo navzočih 11 društvenikov. Nasvetovane izpremembe društvenih pravil so se soglasno vzprejele kot podlaga za daljne obravnave. Kaj več o tem v prihodnji številki.

Katekizmi v ljudskih šolah. Mnogo se je že pisalo o tej zadevi v političnih, šolskih in tudi cerkvenih listih naših. Poudarjalo se je, da so katekizmi za naše šole močno zastareli in da trebajo korenite preuredbe gledé tvarine in jezika. Iste potrebe naglašale so se tudi gledé „Zgodeb sv. pisma“. — Poslanec Russ je v državnem zboru vprašal ministra Gautscha, ali ne misli ukreniti potrebnih korakov, da dobimo boljših katekizmov. Minister je pa odgovoril poslancu Russu, da naučno ministerstvo že ima jeden rokopis katekizma, a družih da še pričakuje. Vsekakor pa utegne biti kmalu potrjen kak rokopis novega katekizma. — Minister in poslanec Russ sta imela pred očmi gotovo le nemški katekizem. Ker pa na Slovenskem ne čutimo nič manjše potrebe novega katekizma („Uč. Tov.“ je že pred dvema letoma o tem pisal), zatò se nadajamo, da pristojna oblastva storijo potrebne korake, da dobimo novi katekizem v dobrem prevodu, ali pa dober izviren katekizem tudi v naše šole. „N. S.“

Arhivarjem v deželnem muzeji Rudolfinum je imenovan č. g. Anton Koblar, duhovnik v prisilni delalnici.

Eichlerjevi risarski zbirki je Lanzova dvorna tiskarna na Dunaji (I. Kohlmarkt Nr. 7) postavila znizano ceno. Zbirka (122 Farbentafeln nebst Lehranweisung) je izvrstno učilo pri nazornem nanku in risanju ter velja mesto 4 gld. 50 kr. zdaj samo 3 gld. 20 kr.

Nov način večerne rasvetljave v šolah. Na Dunaji je pred letom izročil šolski vodja in učitelj lepopisja g. E. Bayr mestnemu magistratu na podlagi temeljitega raziskovanja in opazovanja nov načrt za razsvetljavo v šolah. Po tem načrtu bi se šolske sobe pri večernem pouku razsvetljevale s posredno ali reflektirano svetlobo. Pred kratkim so po tem načrtu napravili poskušnjo. Dotična iz šolnikov, tehnikov in zdravnikov sestavljena komisija je spoznala, da se pri tem načinu razsvetljave senca popolnoma odstrani, da je svetloba po vsej sobi enakomerno razširjena in da se prehuda svetloba, kateri se pri sedanjem neposrednem razsvetljevanju ne more v okom priti, povsem zabrani. Otroci ne morejo v luč gledati, ker je ta z reflektorji zakrita, vrh tega se tudi vročina, ki jo navadne svetilnice izpuhtevajo zabranjuje. Komisija je tedaj sklenila, da se poskušnje nadaljuje in se ta način razsvetljave na praktično uporabo kar mogoče popolni.

Popravek. V zadnji številki „Učit. Tovarisa“, na 98. strani spodaj beri: plača tolikrat, po polgoldinarji, kolikor let je star; kdor pa z

obiteljjo pristopa,* plača tolikrat po goldinarji, kolikor let je dovršil.

Zahvala. Slavna kranjska branilnica je zopet letos podarila „Narodni šoli“ za napravo učnih pripomočkov ljudskim šolam na Kranjskem lepo vsoto 200 gld. Za ta veledušni dar se najtopleje zahvaljuje odbor „Narodne šole“.

Zahvala. Blagodušni dobrotniki in dobrotnice so pripomogli, da so na barji in v mestnem logu sta-

nujoče uboge učenke tukajšnje šole dobivale opoludne hrano od 31. grudnia pr. l. do 1. mal. travna t. l. v šoli zastoj. Doneski so znašali 81 gld. 31 kr.; izdalo pa se je 73 gld. 90 kr.

Za ta blagi čin usoja si podpisano vodstvo v svojem in v imeni ubogih deklic tem potem izreči vsem blagim podpornikom najprisrčnejšo zahvalo.

Julija Moos

voditeljica črtno deklicke šole

V Ljubljani dne 15. mal. travna 1890.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 283

okr. š. sv. Na štirirazrednici v Cerknici je stalno ali začasno popolniti četrto učiteljsko mesto z letno plačo 400 gld.

Prošnje naj se semkaj vložijo do dne 15. t. m. C. kr. okrajni šolski svet v Logatci dne 31. sušca 1890.

Št. 328

okr. š. sv. Na dvorazrednici pri Sv. Križu pri Turnu je stalno popolniti nadučiteljsko službo.

Prosilci za to službo naj svoje pravilno opremljene prošnje predpisanim potem semkaj vložijo do dne 30. t. m.

C. kr. okrajni šolski svet v Litiji dne 9. malega travna 1890. **Grill s. r.**

Št. 306

okr. š. sv. 1. Na jednorazredni šoli na Robu se razpisuje učiteljska služba z letno plačo 450 gld., opravilno doklado 30 gld. in prostim stanovanjem v stalno, oziroma začasno umeščenje.

2. Na dvorazredni ljudski šoli v Starem Logu se razpisuje druga učiteljska služba z letno plačo 400 gld. in s pravico do jedne sobe v šolskem poslopju v stalno ali začasno umeščenje.

Pravilno osnovane prošnje je predpisanim potem semkaj vložiti do dne 4. velikega travna 1890. l.

C. kr. okrajni šolski svet v Kočevji dne 4. malega travna 1890. **Dr. Thomann.**

Št. 247

okr. š. sv. V črnomaljskem šolskem okraju so razpisane naslednje službe v stalno ali začasno umeščenje:

1. Na štirirazredni Frančišek-Jožefovi ljudski šoli v Črnomlji tretje učiteljsko mesto z letno plačo 500 gld.

2. Na trirazrednici v Dragatuši drugo in tretje učiteljsko mesto, prvo z letno plačo 450 gld., drugo pa s 400 gld. Dostavlja se, da imata obe službi prosto stanovanje in da se za tretje mesto ženska učiteljska moč dobiti želi.

3. Služba učitelja in voditelja na jednorazrednici na Vrhu z letno plačo 450 gld., doklado 30 gld. in prostim stanovanjem. Ta služba se bode le stalno podelila. — Prošnje naj se vlagajo do dne 25. malega travna 1890. pri podpisnem uradu.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlji dne 5. malega travna 1890.

Dr. Hinterlechner s. r.

Št. 583

okr. š. sv. V tem okraju je stalno umestiti sledeče službe:

1. Nadučitelja dvorazrednic v Št. Andreži, Biljah, Št. Ferjancu, Kviškem, Opatjemestu, Št. Petru.

2. Učitelja-voditelja jednorazrednic v Avčah, Batujem in Trnovem.

3. Učiteljice v Rihemberku.

Dohodki vseh služeb so 3. plačilne vrste, poleg dež. š. postavbe 4. sušca 1879. Oni učitelji tega okraja, ki že sedaj uživajo višje plače, ostale jim bodo še dalje te v slučajih imenovanja.

Prošnje s postavnimi spričevali usposobljenosti, za zunanje prošnje tudi s spričevalom c. kr. okrajnega zdravnika — vložiti so do 25. vel. travna t. l. sem-le po predstojnih oblastvih.

C. kr. okrajni šolski svet v Gorici, 10. sušca 1890.

Listnica uredništva.

Gg. dopisnikom in pošiljateljem vprašanj: Kar nismo mogli še priobčiti, pride vse na vrsto; torej prosimo potrpljenja.

„Učiteljski Tovariš“ izhaja na celi poli velike osmerke 1. in 15. dan vsakega meseca; ako je pa na ta dan nedelja ali praznik, izide dan poprej ali pa dan pozneje. — List stoji za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr. Udje „Slovenskega učiteljskega društva“ prejema list za 2 gld. na leto, za 1 gld. na pol leta.

Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati uredništvu v Ljubljano, Florijanske ulice št. 1; naročnino pa prejema g. Fr. Kokalj v Ljubljani na Bregu št. 16.

Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko.